

UNIVERSITETI I TIRANËS
FAKULTETI I HISTORISË DHE FILOLOGJISË
DEPARTAMENTI I ARKEOLOGJISË DHE TRASHËGIMISË KULTURORE

PROGRAMI I LËNDËS
Drejtimi: Arkeologji dhe Trashëgimi Kulturore

TITULLI I LËNDËS : HISTORIA E FESË DHE E BESIMIT

Pedagogu: Prof. Dr. Ilira Sulo (Çaushti)

Ngarkesa: 4 ETC (30 ore leksione dhe 15 seminare)

Lloji i lëndës Lëndë me zgjedhje

Programi i studimit : bachelor

Viti/Semestri: II/II

EKSTRAKT :

Lënda synon të pajisë studentët me njohuritë themelore të lindjes dhe evoluimit të besimeve fetaranë rang botëror. Për të kuptuar format më të larta të mendimit fetar duhet që të largohesh në kohë tek fillimet e këtij mendimi. Nuk mund të arrijmë të kuptojmë fetë moderne pa gjurmuar më parë historikisht mënyrën se si ato kanë marrë shkallë, shkallë trajtën që ato kanë sot, kjo sepse edhe feja është një dukuri thellësisht njerëzor dhe shoqërore. Studentëve synohet që nepërmjet ciklit të leksioneve tu sqarohet se: Si kanë lindur besimet. Ç'funksion kanë patur dhe kanë ato në jetën tonë të përditshme. Përse disa besime ishin shumë të zhvilluara në një periudhë të caktuar kohore dhe pavarësisht se qëndruan si të tilla për një periudhë mjaft të gjatë, sot janë zhdukur. Përse disa besime janë konservatore dhe të tjera jo. A janë një e re e kohës sonë, ndryshimet e mëdha që duken sot në format dhe paktikat tradicionale të besimit. Cili është mendimi filozofik në besimet kryesore, etj.

TEMAT :

LEKSION 1. Origjina e besimeve: çfarë duhet të kuptojme me fe

LEKSION 2. Format më të herëshme të besimeve: dëshmi të herëshme për lindjen e feve.

LEKSION 3. Klasifikimi i besimeve

LEKSION 4. Besimet e lashta në Afrikë

LEKSION 6. Besimet fetare në rrajonin e indisë. Hinduizmi

LEKSION 7. Budizmi, lindja e Budizmit. Mësimet e Budës.

LEKSION 8. Besimet fetare në Lindjen e largët. Konfucianizmi. Taoizmi. Shintoizmi

LEKSION 9. Jainizmi dhe Shihizmi. Drejtime kryesore. Dëshmitë e para

LEKSION 10. Besimet fetare monoteiste. Besimet Abrahamite. Judaizmi

LEKSION 11. Kristianizmi. Lindja, evoluimi. Shkrimet e shenjta.

LEKSION 12. Islamizmi. Lindja evoluimi. Libri i shejte

LEKSION 13. Forma të reja të besimeve të vjetra

LEKSION 14. Globalizimi dhe fetë boterore

LEKSION 15. Përfundime

FORMA E KONTROLLIT DHE VLERËSIMIT

FREKUENTIMI: 70% pranisë në seminare e domosdoshme.

15 % e notës përfundimtare nga prania dhe angazhimi gjatë kursit apo seminareve

KONTROLLI I VAZHDUESHËM:

Testi 1 i pjesshëm në javën e 6-të (10% e notës përfundimtare)

Testi 2 i pjesshëm në javën e 9-të (15% e notës përfundimtare)

25 % e notës përfundimtare.

DETYRA E KURSIT:

Detyrë kursi ose konspekt i një teksti apo autori ose ese nga 3- 5 faqe format A4, Times Neë Roman, madhësia e shkrimit 12, hapësira mes rreshtave 1.5)

20 % e notës përfundimtare

KONTROLLI PËRFUNDIMTAR:

Një test përfundimtar në javën e 16-të të kursit pas kryerjes së 15 javëve të një semestri

40 % e notës përfundimtare

DETYRIMET E STUDENËVE PËR LËNDËN

Frekuentim i rregullt në leksione.

Frekuentim i detyruar në të paktën 70% të seminareve të lëndës.

Përgatitja e një ese-je nga 3-5 faqe format A4, Times New Roman, madhësia e shkrimit 12, hapësira mes rreshtave 1.5.

Pjesëmarrje në testet e pjesshme gjatë semestrit.

Testi (provimi) përfundimtar (i fundit të smestrit)

LITERATURA:

1. W. Mathews, *World Religions*, USA 2007.
2. U. Ecco, *Accettare La Diversita: Un Manuale Interativo In Process*.
([Http://www.tolerance.kataweb.it](http://www.tolerance.kataweb.it))
3. A.C.Bouquet, *Breve Storia delle Religioni*, Mondadori, Milano 2004.
4. E. Durkheim, *Format Elementare të Jetës Fetare*, Korbi, Tiranë 2000.
5. *Geography Of Religion*, U.D.C, National Geographic, 2004.
6. Hysni Bregu, *Buda për të gjithë*, Bregu – Hata, Tiranë, 1999.
7. I. Çausi & Ll. Filo, *Nritja dhe Rënia e Civilizimeve*, Horizont, Tiranë, 2002.
8. Wendy Doniger, *The Hindus: An Alternative History*, Penguin Group (USA) Incorporated, 2010
9. Karen Armstrong, *Islam: A Short History* (Modern Library Chronicles), USA 2002,
10. Ekrem Sarikçioğlu, *Historia e Feve*, Logosa, Prishtinë 2007.
11. F. Farago, *Krishterimi, Judaizmi, Islami dhe Mendimi Perëndimor*, Lira, Tiranë 2007.